

Изази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год. 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ, БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у лату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Преплата шаље се поштан-
ском упућеницом непосредно ад-
министрацији „Глас Црногорца“
на Цетиње, или отварањем
новина на коју браго пошту;
а коме је нарочито, може се
преплатити код г. Петра Рама-
дановића, К. Ц. агента у Котору.
Допише се пошту уредништву.
Рукописи се не враћају.За оглаше шаља се за сваку
ријеч или за број од пет цео-
ра по три новчића за први пут,
а за сваки даљи пут по 2 новч.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Прошле недјеље дошао је на Цетиње г. Пеларен, аргил. мајор, француски војени аташе за Букарешт, Биоград и Цетиње. Ономадне је г. Пеларен био у Двору на објед, на ком је била позвана и гђа Адам, позната француска списатељка.

— Довечер је у Двору објед у част г. Маркиза Кастелбјанка, изванредног италијанског посланика, и његове госпође.

Цетиње, 12 јуна.

Немили догађаји око Борања, о којима смо у последњем броју говорили, прекинути су. Арнаути су се повукли својим кућама, кад су видјели да се прикупља царски низам.

На потпуно наше задовољство, нападано смо били извијештени, да царски низам, који се наоди у Берацима, вије помагао Арнаутима, што радо исправљамо у хатер истине и на задовољење врло уваженога г. Фавзи паше, отоманског изванредног посланика на Цетињу.

Из Цариграда је послан на лице мјеста Саад-Един-паша с пуном власти и сходнијем упуством да ред и мир успостави.

Кад добијемо поуздано и потање извјешће о вандализму, што су Арнаути за неколико дана починили на штету наших суплеменика, саопштићемо га. За сада смо у стању казати, прво, да вијест, коју су неки распростирани, да су Арнаути убили жене и дјецу, није истинита; друго, да је од Срба погнуло у све 15, а остало рањенијех 19, од којих један тешко.

У опште можемо рећи, да се енергично стало на пут још немилујим посљедицама, које је могло изазвати разуздано арнаутско дивљаштво.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 12 јуна.

Тек се саставило ново народно представништво у Паризу, Мелиново министарство, које је владало преко двије године, више од иједног министарства треће републике, било је принуђено да даде оставку, ма да је већина одобрила његову политику. Па што је онда принуђено г. Мелина да даде оставку? Пошто је нова комара прихватила дневни ред, који изражава повјерење влади, поднесен је додатак к томе дневном реду, који је захтјевао, да се влада има ослањати искључиво на републиканску већину. Тај додатак г. Мелин није хтио примити, најавивши да он није никада тражио ослоњања на десници међу конзервативцима. Али је велика већина прихватила, сасвијем наравно, тај додатак, јер како да се влада у једној републици не ослања на већину искључиво републиканску? И г. Мелин одиша је у души признао умјетност тога захтјева, али је у њему морао наловити укор, што су га потпомагали конзервативци разних боја републиканских. Он је најавио да никад није тражио њихову потпору, а што су га они потпомагали за то не може бити одговоран; осим тога убјеђење

му није допустило да на тај предлог пристане, јер је морао свој кабинет преустројити, узевши којег министра из радикалне странке, ако је желио да има вазда поуздану већину. Г. Мелин, очевидно, није хтио коалиције са радикалима, што је показао и својом кандидацијом Дешанела за председника нове камаре, противу радикала Брисона, који је био председником старе камаре. И при гласању за председника, одма се видјело, да г. Мелин нема одлучну већину у повој камари. Истина, Дешанел је био изабран, али већином тек десетка гласова.

Председник републике г. Фор примно је оставку министарства, али је прошло осам дана, а његови покушаји још нијесу могли успјети, да састави ново министарство. Очевидно се налази на потешкоће, да се састави коалиционо министарство, а мора бити таково, јер то захтјевају прилике у повој камари.

Петроградско „Новости“ с правом веле: „У сваком случају врло је жалосно, да је Мелиново министарство, које је постигло толико резултата, и задобило потпуно повјерење свега свијета, принуђено да сађе са позорнице баш у часу, када онин положај у Европи захтијева чврсту владу у Француској. Министарство Мелиново, ма што говорили његови противници, оставља за собом лијепо наслеђство. Оно је постигло озбиљнијех резултата, и може се рећи, да је учинило епоху у историји треће републике. Са особитијем признањем француски народ спомињаће његово срећно и сјајно дјеловање у области спољашње политике (свечано потврђење и проглашење савеза са Русијом) и његову мирну и помирљиву унутрашњу политику. Ми смо тврдо увјерени, да ће се његови пријемници старати, да сљедују његовијем стопама, и да његово удаљење са владе неће дуго трајати.“

Министарска криза наступила је и у Риму. Већ послје одступања из министарства Рудинијева државника, као што су Висконт Веноста и Занардели, није било нагледа да ће маркиз Ди Рудини саставити министарство дуга живота. И збиља, тек се ново министарство представило камари, прије каквог гласовања, дало је оставку, видећи да се неће моћи уздржати.

Послје Криспија маркиз Ди Рудини био је управо провинцијални човјек у Италији, који је срећно ослободио Италију од африканских пустоловина, ударио новијем правцем у спољашњој политици да поправи односе са Француском, и да се што више еманципира тројнога савеза, и најпослије који је унутра радио, да окупи око себе прваке разних странака, да тако заједнички подигну финансијско стање Краљевине, побољнају народно добробање и да Италију изведу на природно јој мјесто у међународном збору. Ријечи Висконт Веносте, министра иностранијех дјела о балканској државама, приликом расправе грчког питања, и ријечи Краља Умберта, приликом расправе недесетогодишњице италијанског устава, о народоносном праву, биле су прави мелем балканској народима, и дуго ће их се спомињати.

Али крајњи елемент социјал-стички и клерикални адружине се

противу Краљевине а у корист федеративне републике, и букну побуна, коју је требало енергичном руком уштитити, што је Рудинијевом министарству срећно и пошло за руком. Али је иза тога наступно пов положај, према коме већ Рудини није могао задржати у свом кабинету Висконт Веносту, преставника старе деснице, и Занарделија, једнога од вођа крајње левнице.

О десници већ нема говора да може доћи на владу, него је питање ком ће вођи разних група на левници у дио наутити, да састави ново министарство. Ту су Занардели, Сошино и Болити. Али Занардели стоји противу Сошина, који је био у догацијају са Криспијем. Кад су ствари текле природнијем путем, Занардели се сматрао наслеђником Рудинијевим, али послје побуне промијенио се парламентарни положај. И сви су изгледали да ће Краљ повјорити генералу Пелу или Рикотију, да састави прелазно министарство, без обзира на разне парламентарне групе, ако се опет вјешти маркиз Ди Рудини не лати тога посла, који има догацијају и с левницом и с десницом.

У сваком случају, каквогод се ново министарство саставило, државник угледа, као што је маркиз Ди Рудини, не може дуго остати далеко од посла.

Бечки „Кор. Биро“ доставио нам је у ериједу следеће:

„Фремденблат“ говори о најновијој ситуацији „Глас Црногорца“, категорици се обара на тај лист, који се дрзнуо приписати службеном извору публикације њему непознате у аустро-угарској листовима, и говорити о перфиднијем провокацијом из Беча и Пеште. Тој књажевског листа заслужно је најенергичнију корекцију. Такве су инсинуације рђаво благодарност на пријемнијем добротности и рђаво изабрано еретство да се задобију у будућности слична добротности. Нема озбиљног политичара, који би вјеровало да би аустро-угарска влада била надахнула журналистичку политику против једне земље као Црне Горе. Толико мање би „Глас“ имао разлога своју неспретну и опорну политику управљати против аустро-угарске владе.

Није нам још до руку дошао министеријални „Фремденблат“, који нам тако поручује, што смо се дрзнули потужити на полузванични „Пестер Лојд“, који нам перфидно подметну саопштење, од кога ни ријечи није било у нашем листу, на мјесто да исти „Фремденблат“, као орган министарства иностранијех дјела, праведно укори свога друга поштанскога, како се осмјелио на онакво подметање.

Али и „Фремденблат“ хоће да подметне „Гласу Црногорца“, што није рекао. Тај лист вели — ако је вјеровати „Кор. Биро“ — да „Глас Црногорца“ приписује званичноме извору „Пестерлојдову“ подметање. А то није било речено у нашем листу, дакле и ту се види злонамерна тенденција.

Тежећи да забочурим само дјело, на ком смо ми ухватили „Пестер Лојд“, „Фремденблату“ је угодно било, да нас изведе на друго поље, на ком се негубити о неблагодарности Црне Горе и о штетама, које ће је отуда постићи. Ми ћемо причекати тај број „Фремденблата“, да га се сити начитамо, и да му не останемо ни једну дужину, ако буде

још дубље забрадно. Али прије ваља да нам „Фремденблат“ одговори:

а) Је ли полузванични „Лојд“ подметнуо фалсификат „Гласу Црногорца“ или није?

б) Јесу ли у последње доба учестали из Беча и Пеште ниски напади и перфидна изазивања против Црне Горе или нијесу?

в) Је ли „Фремденблат“ видио последњи број „Гласа Црногорца“, или му по каквом неважесном, безосином и безобразном извјештају подмеће, да је казао, да аустро-угарска влада надахнива те нападе и перфидна изазивања?

Буде ли ова, онда подметач ваља да изиде на ериједу!

„Н. С. Преса“ од 14 јуна донијела је из Котора следећи телеграм:

С Цетиња пишу, да се вијести о једном саопштењу „Гласа Црногорца“, које би аутентифицирало *штобожје политичке изјаве Књаза Николе у Лондону поводом смрти Гладстонове*, оснивају на теоријској измишљотини. Да такво саопштење није у овом листу изашло.

Овијем се телеграмом, очевидно, хтјело двије сврхе постигнути: прво, да се закљони оно „Пестерлојдово“ подметнуто саопштење; друго, да се индиректно дementира са Цетиња, да је „Глас Црногорца“ аутентифицирао посланицу Књаза Николе, управљену „Дели Кропиклу“, поводом смрти Гладстонове.

О онаквом саопштењу нема ни спомена ни у једном листу, него се сада оно у „Н. С. Преси“ измишља, нарочито, да се у исто доба опровргне, како ће се из „Пресе“ опет лажна вијест распростријети, да „Глас Црногорца“ није аутентифицирао посланицу Његовог Височанства, коју је „Дели Кропикл“ објелоданио; и ту вијест већ збиља региструју франка „Политик“ и загребачки „Габблат“, од листова што ми добивамо, па ће тако обити већи дио листова; а међу тим „Глас Црногорца“ аутентифицирао је ту посланицу Његовог Височанства, штампавши је у цјелини и то крупнијем словима!

Још нешто.

Тек смо видјели у „П. Лојду“ оно подметнуто нам саопштење ми смо телеграфирани бечком „Кор. Биро“ да је то саопштење, које „П. Лојд“ од 4 јуна подмеће „Г. Ц.“ у цјелини измишљено. „Кор. Биро“ наш телеграм није ниједном листу саопштио, него само „П. Лојду“, који га је опет преиначио, кријући себе иза „разних листова“, док ми смо ми именовали „П. Лојд“ и назначили му датум.

Виљежећи и ово, ми се уздржавамо од свакога квалифицирања таквог поступка и „Кор. Биро“ и „П. Лојда“.

Књижевност, умјетност и просвјета.

(Педесетогодишњица Бјелинскога). Свршетком маја завршило се педесет година од смрти Бјелинскога. Ово име тако је мало познато међу нама да многи неће знати ни ком словенском народу припада, ма да припада великом руском народу, моћној Русији, од које чека избављење и најпросрија Српкиња, и најрађаије Српке за стадо својим, од Пеште даљ до Черне Горе, — и ма да је то име звиједа преходница у ступању рускога народа на културну свијетску позорницу! Тој његовој педесетогодишњици руски листови нове-

ћују своје ступце пуне топлотом осјећања најплеменитијег, пуне народнога поноса и дивљења, сваки на свој начин; а по српскијем листовима, који се листом хране из швапских листова, и ако не престају на њих викати, Србину му неће ни имена наћи! Ваља да признамо сви у опште, да мало пратимо развој унутрашњег живота руског народа, осим што надозрима кроз туђе наочале, а на велику штету нашу, јер без потребитога знања, наше инстинктивно насланање на Русију сваки вјетрић противни може поколебати, што се кад и кад и опажао у српској интелегенцији, која без знања нема чим да тај вјетрић одбије, док је свакоме простоме Србину Русија алфа и омега пјере и наде.

Да се с овим именом упознамо, ми ћемо покушати које зрнце из поменутијех пригоднијех чланака рускијех листова, с увјерењем да ће их наши читаоци радо пријети, и да ће одјећ Вјелинсково слике, ма и у грубијем цртама, благотворно дјеловати на наш млађи нараштај.

„Петроградске Вједомости“ пишу: „С именом Вјелинскога у историји нашега народнога самосазнања свезана је цијела епоха његовог духовног покрета, епоха четрдесетих година, којој је остао назив *аутобиографичка*. Питања, која је Вјелински подигао, и мисли, које је показао дијелом у својим књижевнијем рађањима, дијелом у списанима и у беседама с друговима, били су општом својином те мислије мањине, те „младе Русије“, чија се историјска улога одређила тек у другој половини педесетих година. Њихова тежња за слободом нашла је не само одобрење него и пријему по различитим областима нашег народног и државног живота у великој епохи реформа. Ако се међу најбољијем радницима четрдесетих година личност Вјелинскога појављује централном сликом, није као руководитеља него као најватренијег поборника новијех идеја и најревноснијег њиховога распрострањитеља у књижевности. Карактеристични тај покрет, В. Богини, један из његовијех учесника, вели: „То је доба било, што, Немци називају Sturm und Drangperiode. Све је код нас кипјело и све је захтјевало одговора и разјасњења; сваки је прилагодио своју лепту у општу ризницу, која је била *критика Вјелинскога*“. И одиста, са непоколебљивим ентузијазмом убјеђенога човјека он је спајао у својим књижевнијем проповиједима и мужанетво грађанске мисли, и заносни патос смјелог борца за истину. „Ја се не бојим отворено и јасно казати своја убјеђења ма што о мени мисли; неће ме никаква сила принудити да против свога убјеђења напишем ни један редак... Закључком нам се... мени је лакше умријети од глади — ја и без тога ризикујем умријети сваки дан — него ли да поганим своје човјечанско достојанство, понизивши себе ма било пред ким, или пројавивши себе“... Тако је једном писао Вјелински Панаеву и што његов живот оправдао је те ријечи. Али остајући вада вјеран својим моралним идеалима, тек би његов провинцијски и критички ум открио му нетачност закључака, он се смјело и без

лажног самољубља одрицао од њих, а на приговоре, да мијења погледе, он је гордо одговарао: „Само се онај није варао у истину, ко није тражио истину, и само онај није мијењао своја убјеђења, који нема пошребени жебе убјеђења.“

„Новоје Време“ пише: „Вјелински је основао практички идеализам у нашем народу: било је људи тако чисте душе као он, али су прошли тако непримјетно, у тишини, трудећи се око ситног посла, подале од великијех путова историјскијех; други су били људи много опширнијег, него ли он, образовања (Тјутчев), или дубљијех мисала (Достоевски, Толстој); има слика прелијепе сложенијех (Карамзин, Тургенев), који стоје, тако рећи, као перестили по портицима историје. Али чије име још да споменемо, ко дише по тијем портицима; чији се звучни глас тако дуго, каткад и заповједно разлијегао испод њиховијех сводова и узбуркавао најчистијим узбукивањем најчистијег срца? „Дивим се: ма у коју глуху варошину долази, свуда сам налазио међу онијема што играју на карте, што сплеткаре, што се свађају, и друштванце свијетлијих глава, које у томе ни најмање не учествују: то су све одушевљени поштоваоци Вјелинскога.“ Овај запис Ивана Аксакова могао би послужити као најљепши монументални патис на гробу Вјелинскога.

„Он је почео идеално остваривати; он је упутио оне непознате чиновничке, учитеље, семинаристичке по глухијем провинцијама, које Аксаков спомиње. Он је ражегао идеализам по рускијем слојевима нашега народа. Он је књижевном радњом унио љубав у односима између учитеља и ученика, и савремено дјеловање судских секретара; од семинаристичке училице је доброга пастира свога стада; они су се свуда развили по Русији с љубавношћу, с добротом и поштењем; у неколико и маштом, али на оној лијепој њеној граници, гдје она не шкоди послу, него га само разријена, облакшава, побољшава. То је гласно, што је Вјелински дао Русији.

„Вјелински, давши непрегледно мноштво књижевнијех расправа, има више школски значај за учече се у опште, и у животу свакога од нас он захваћа дјетинство, младост и у опште наше ученичко доба.

И према томе у народу њему се још умно потчињају средњи и нижи слојеви. Али од те старе пошње, коју он поштреба строго одијелити самог постојања Вјелински није само писац, он је личност, и као личност он данас свијетли, као четрдесетих година. Ништа није умрло у цртама његовог моралног лица, и у њима је толико значаја, да је он постао вјечно потребитијем бићем. Свако неваљало дјело има, осим укора живијех поштенцијех, још и укор од мртвога Вјелинскога; и свако добро дјело, осим похвале живијех добријех људи, добива похвалу и од њега. Он је саучесник нашега живота као морална особа — он је вјечно жив међу нама и још више: у њему је још све 100 стет. температуре и јуле бије 200 у мнштуру, и он нас пита: јесте ли живи?“

„Ако се искра оног божанетвеног огња, оног животворног усхићења, који су мени оживљавали, као електрик саопшти души читаоца... ја сам постигао своју сврху“ — тако је он писао у предговору свог првенца, и отада — петроградске „Новости“ пишу — до саме смрти у интимнијем изливима своје преписке сам писац признаје у себи узбуђење као карактеристично својство своје природе. Он говори о својим „дивљијем заносима“, о својој „дивље — страсној природи“, о томе да су „сви бољи чланци његови — импровизација“, сматра „страст извором својијех мука и радости“ — али ни за што на свијету не би је хтио угушити у себи. Годину прије смрти бранио је један свој чланак од приговора Боткина, он изјављује, да „умије схватати и цијенити туђе трпљење, али да не остати гордо и убјеђено пестрпимим.“ „И ако ја постанем трпимим — наставља — знај, да је од тога часа у мени умрло оно прекрасно човјеково, рашта су ме толико добријех људи (а међу њима и ти) љубили више, него сам заслуживао.“

„Такав човјек није способан да ради нешто на пола. Саучешће се у њему претвара у усхићење дивљење, — радост у ликоване, — охлађење и разочарање у мржњу. Убрзани, горући, перуки темпо живота Вјелинскога — нас је у тијем крајностима. Он је фанатик у друштву способан, по његовијем ријечима, да мучи блиског му друга; у екстази пада на кољена пред великијем писцем и слави га; када чује ријеч обекуранта у њему заклокоће негодовање и спраља се у бој. Он од једном заплашти, иде напријед и никад се не обазире; било је немогуће преставити себи, да кадгод почива. Он је сам признавао, да за њега није покојство.“ „Мени је потребито то, у чему се огледа стање духа човјечија, када он залијева читаоца његовим узтркталог усхићења, не допуштајући ма да дође к себи...“ Године нијесу охлађивале кипиће темперамент. Иза јединог он се распаљивао другијем ентузијазмом и иједно се на своју прошлу сљепоћу. „Ја садашњи болно мрам себе прошлога!“ — он је ускликивао. „Боже мој, какви зигзаги у развоју!“ То се односи на прво доба кад је био под упливом Хеглове филозофије.

„Заплетенијем, пунијем прелаза, разочаравања, колебања и радостијех открића, ми видимо дуги пут, који је Вјелински прошао, тражећи истину, али током цијелог развртка пролази цио без сукоба са истином, ком се у старој књижевности не наоди сходног надимка, осим епскога имена Арпостова хероја. У наше доба златне средине и мудре практичке узјерности, када се одушевљење почиње сматрати као да је изашло из моде, из архива четрдесетих или шездесетих година, његова слика још поразавља. Нека историја руске критике увјенчава Вјелинскога, као свога творца. — историја развртка личности у Русији вада ће сматрати једнијем од својијех бољијех украса тога витеза правнице.“

Ми завршујемо овим простим наговјештајима, који изазивају на изучавање

преперода руског народа, тако мирног и брзог, да се семо већ тијем руски народ истиче на челу осталијех културнијех народа.

СВЕТИСЛАВ ВУЛОВИЋ. Почетком маја умро је у Биограду овај честити Србин и књижевник, професор и пређашњи ректор Велике Школе, прави члан Српске Краљевске Академије, и најбољи зналац новије српске књижевности. Име покојничко — вели „Искра“ — остаће трајно скопчано с унапређењем наставе у српском језику и критичкијем изучавањем српске књижевности. С Вуловићем је — вели „Бранково Коло“ — српска наука изгубила једног радника бјеше елегантан, пријатан и озбиљан; радње му се одликују објективносту и темелитношћу. Највише је радио као литерарни критичар. У том послу имамо и данас мало озбиљнијех радника, а прије њега једва да их и бјеше. Такве су му радње студија о Сими Милутиновићу, о Његову, о Бранку Радичевићу, о Буру Јакшићу и „Прилози познавању садашњег стања усмене српске поезије.“ Писао је Науку о књижевности и уаучавању словенске књижевности. Бавио се у Бугарској, у Софији, научавајући старе епосе и дијалекте. Тај посао остаде му у несрећенијем биљешкама, као, без сумње, и велики путопис, којег је увод под натписом „Од Загреба до Софије“ изашао у овогодишњем „Бранковом Колу.“ Њеки српски дјетови мисле да је и њим пошла у гроб тајна о правом писцу Смаил-Аге Ченгића, јер да је њему покој. „Љубо Ненадовић поверио истину. Овдје се мисли на оно приписивање овога епа Владици Раду; али последице књиге Петар II Петровић-Његош од Л. Т., у којој су описани дубоки узроци Смаил-Агине смрти, карактери како Смаил-Аге тако и Новице, и дух Петра II, нико озбиљан не може већ Владици Раду тај еп приписивати. Вуловић се справљао да дође у Црну Гору на прославу Ободке Штампарии, али га је бдиљест омега, која му је тако врједан живот подгрязала. Родно се год. 1847 у Ивањици, у Ужичком округу. Као највећи савремени радници на пољу српске књижевности, Стојан Новаковић и Милан Милићевић, и Светислав Вуловић није нијдје у иностранству учио него у домаћим школама. До 1881 био је проф. по гимназијама, а отада професор и двије године узастопе ректор Велике Школе. Величанственијег погреб Вуловићев у Биограду бјеше најбољи доказ, колико је био поштован, цијенен и љубљен, и као примјеран син, и као отац, и као муж, и као учитељ, и као друг. На опцијелу служио је Митрополит Инокентије. У име старијех му ђака с њим се опростио на спроводу гми. професор Симо Томић, у име професора Велике Школе „Љубо Стојановић, а у име садашњијех му ђака Милош Трипунац. Врлога покојника оплакује — вели „Бранково Коло“ — стара мати, браћа и сестре; оплакује сунпура са шесторо синова, оплакују га пријатељи и другови; а плаче и српска књига, јер му је тешко наћи замијеника.

ЛИСТАК.

ВЛАСТЕЛИН ОРША

спјев М. Ј. Лермонтова.

препјевао Ж. Драговић.

(Свршетак.)

— „Трчи мојој старој кући! —
Тамо моја кћер пребива,
Нит' што једе, нити спава,
Но све драгог очекива! —

Хитај... видиш да свршавам,
Немате се чег' плашити, —
Увријеђен отац за вас
Већ не може страпан бити!“ —

Још зборити нешто ћаше,
Ал' уста су смрзла била; —
Хтједе руком знак да даде —
И рука се скаменила.

Копрена се смрти црне
По челу му вијат' стаде,
К земљи лице он поврну
И на земљу челом паде.

Протегну се једном само
И ропач се чу лагави, —
Оддећела душа бјеше —
Свршени му бјеху дани. —

Примаче се Арсеније,
На кољена к њему с' склони,
Па полако мртву главу
На руку му он наслони;

А из очи властелину
Полећене сузе дивје,
Тако сјајне, да прољетња
Роса тако сјајна није.

Преко мирног лица му се
Неки хладни чар прелива,
Тајан као и смрт сама,
Што то лице сад целива. —

Дуго ту је он пребира'
Прошле дане жића свога
И каја' се и опрашта',
Неопроштен ни од кога.

Па на прси распучи му
Златно копче од доламе,
А те прси све бијаху
Притиспуле ране саме. —

На срце му руку стави,
А под руком рећи ћаше,
Да још срце умируће
Полагаво трепераше,

И да страсти сво до краја
У њему су тако вреле,
Да су тужни сјај очнју,
Оне много преживјеле. —

К заходу се дан клоњаше,
Кад с бојишта момак оде,
И низ поље недогледно
Вјесна вранца кад ободје. —

Мамузама хата свога
На трку је нагонно, —
У два скока од бојнига
Далеко је он већ био. —

Снијегом се проливашу
Заходнег сунца зраци, —
На крај поља шума стара
Црњаше се ка' облаци.

Он под навој њен улеће, —
Мир царује у њој гробни,
И ријетко тај мир смуги
Цар од стена — вран злокобни:

С једне стране он полети,
На другу се заустави,
Па о какав чапур црни
Почне чистит' кљуи крвави. —

Завијање од вукова
Из даљине зрак потреса, —
На бојиште зар хитају,
Да с' нараше крви, меса. —

Мраз се љути ухватио
По дрвешћу око грана,
Па ка' сребрни завој висн
И од озго и са страна;

Па када он дотакне се
Мрзлих грана нехотице, —
Прах сребрни проспе му се
На одјело и на лице. —

Вранац мучно даље носи
Кованика замишљена, —
Како крочи, снијег му се
Сваком грезне до кољена;

У бијелу цјену бјеше
Вас огреза до копита,
Ал' коњаник то не хаје,
Но све даље к циљу хита. —

И кућа се већ указа...
И далеко она није,
Види јој се кров старински
И вајати и авлије. —

Већ он уђе у авлију —
Свуд је пустош, свуда туга,
Као да је све скосила
Ил' глад љута, или куга. —

Ту је с коња саскочио,
Па к вратима пут настави,
Док гомила несташне га
Ту дјечице заустави;

Од очи му и одјела
Сва со она ужаснуше,
Па с грохотом и са фиском
Којекуд се разасуше...

И већ ето у двор уђе:
Мрак се црни у двор вио, —
Сваки прозор двора пушта
Затворен је тврдо био;

Од тавана даске гњиле
Готове су да с' провале, —
Посуђе се пусто тресе
На полице остарале.

Кроз прозоре полугњиле
У ријетко зрак долети, —
Степенице он угледа
И ето га к њима лети;

Са тијем сузама и ми мијешамо суза
братске љубави на свјежем гробу Светогликл
Вуловића. Нека му је лака земља! Нека
му је вјечан спомен међу нама!

(К етнографији Зете.) Примили смо
сљедеће писмо из Србије, које драговољно
дајемо мјеста, према у подлиску „Гласа
Пригорца“ под насловом „Етнографија
Црне Горе“ излази тек изиђени извод ње-
кијех одјелјака као приказ дјела г. П.
Ровинског „Черногорія“ и т. д., што се
најбоље види из увода дотичног подлисека.

Поштовани Господине Уреднице,
Те се српски збори, српски мисли и
осјећа; ђе човјека на сваком му кораку
прати дах српског живота и ђе му сваки
предмет, сваки приказ наговјешћује, да је
на стопи српске земље, — ту Србин није
и не може бити туђин; таким га не сма-
три околина, таким се не осјећа он сам, па
ма како био далеко његов завичај од ње-
говог мјеста пребивалишта.

Па и пак има нека празнина у срцу
онога, који се од свог родног мјеста удали,
празнина нека необјашњива, а често се ја-
ви у форми туге, када је човјек чемеран и
пелогодан. Све је то резултат магнетне
силе оне свете груде земље на коју смо први
пут „челом пала“ — то је богодана љу-
бав ка свом завичају.

Давно сам оставио своје родно мјесто.
Нијесам дошао у туђину — него „из дома
у дом“. Таласи Мораве дију српском уху
тако мио звук, који очаравља, који заноси
свако српско срце. И мени ти звуци годе,
ал' бадава — „ближа је кошуља но гуњи-
на“ и ја сам се ужелло чути хуку таласа
Скадарског језера; успомене из ђетинства
јако вуку, а срце гори живом жељом и
и нестрпљењем се очекује тај срећни тре-
путак, када ће се довршити започети посао,
па се тешко растати од миле ми Шума-
дије, журно похитати у загрљај драгог
завичаја — питома Зете. — А за сада морам
се задовољити тиме, што пратим сваки и
најмањи гласак о свом крају; у чему ми
велику корист чини ваш цијењени лист
— „Глас Пригорца“ чије ступце свакад
и без паузетке са слашћу читам. — И на-
иђох прије навјесног времена на научна
зрна о етнографији Црне Горе у подли-
ску вашег листа. Читам сам — гутао сам
све што тамо написано стоји. Ал' присједе
ми сва сласт, кад прочитам једну — по
мом мишљењу, — огромну омишкву у б.
тачки наставка „Етнографија Црне Горе“,
а у 16. броју Г. Цр.

Писац поменутог студије говори о нег-
дашњој Зети, на узгред напомиње, који се
крај данас Зетом зове. „Данас се Зетом зове
равница између ријеке Цијевне и Скадар-
ског Језера!“ Тако писец категоричко твр-
ди на поменутом мјесту! Како је овђе мало
решено, а тим учињена велика погрешка,
погрешка, коју је у стању сватити и онај,
који у данашњу Зету није никада ногом
ступно, али је о њој, ако не много читао
а но чуо.

Изазват овим ријених се написати
неколико редака у прилог питања, које је
г. писец истакао и онако лаконски ријенио.

Границе старе Зете — некадашње
апанаже српских дофена познате су поље
образовањем Србину. Али доцније прили-
ком турских освојења у Зети, од Зете до-
бисмо у главном Црну Гору и Зету, које
до јуче немају никаквог заједничког,
а у цјелости бију немају ни данас, јер је
један дио данашње Зете још у турској вла-
сти. Границе данашње Зете на више су
начина јасно објеложене и то до највеће
предизпоти. Данашња је Зета једноставна
равнуца, као контраст пригорског одно-
сно брдеког стијења с једне и малосрпских
врета с друге јој стране. Стијем је тери-
торија Зете обилежена. Но није само то
обилежење; Зету од околине јој јако изо-
лазу: језик (нарочито акцентација), пошпа
(нарочито женска) и обичаји. Име Зете није
задржало из административне или друге
какве политичке потребе, већ је народ то
име задржао једном крају старе Зете, који
има засебни географски положај, а чије
становништво данас има тјква обилежења
у језику, пошњи и обичајима, да га та
обилежења тако карактеришу, с би могао
границе данашње Зете са највећом тачно-
шћу одредити онај, који дотле није Зету
видио, само ако му је неко обилежења пред-
ходно објаснио.

Зетом се данас зове равница којој је
са сјевера почетак на ставака ријеке Зете
и Мораче, а даље се простире с лијева и
с десне ове друге ријеке, обухватајући с
десне јој стране узан појас који се прибли-
зу пригорско стијење, а ђе су села: Мом-
шине, Толоше, Лужане, Ђешкопоље, Доне
Кукоте, Грбавце, Вуковце, Курице, Пона-
ре и град Њабљак. Зета на сјевер ушире
у Куче, а источно су јој малосрпска пле-
мена: Грудци, Хотци и Кастрати. На југ
Иста обухвата Скадарско Језеро и прије-
шавши његов крак: Хумско Блато иде
даље ка Скадру обухватајући га заједно
околином му која се пружа међу Бојаном
и старим коритом Дрина к мору.

То су дакле границе данашње Зете,
којој је обилежење свуд и на сваком кораку
једнако. Селанка из Ђешкопоља као и она
из Голубоваца и она из Враке код Скадра
носе једнаке „Зетске офутаче“, и прву и
другу и трећу њихова ђена зову „јајом“
и једнаки су обичаји обављени приликом
љихове удаје па ће и приликом погреб-
а им. Све је ту идентично као што је њихов
говор: ситан, раван са чудновитим и у
Српству ријетким акцентом и са заванре-
дним паузетцима етимолошким, који би се
макар и у главном могли у згоднијој при-
лици од ове напоменути, а која је приди-
ка пала љетос у дио уваженом нашем
филологу везушеном Г. Др-у М. Решетару,
који да богме у свом изношењу има при-
лично мања и недостатака.

Чуве те или чак и прочитати овако
штогод: то и то десило се у Подгорици и
Зети, Ђешкопољу и Зети и т. д. а то је
заблуда као год кад би неко рекао или
написао: било је то и у Београду и
Србији, на Цијевни и у Црној Гори, јер
је Подгорица варош у Зети, а Ђешкопоље
село у Зети. А што да рекнемо за штева-
ног г. писца „Етнографије Црне Горе“,
који у данашњу Зету меће само неколико
села, али опет његово је ограничавање ње

неологично јер Цијевна и Скадарско језеро
не затварају никакав простор; Цијевна
тече у правцу ка језеру а не допире до
њего непосредно јер се улијева у Морачу.
Значајно што г. писец искључује из Зете
Срску (погрешно пишу и говоре Српска)
село, до које је црква ђе би ухваћен родо-
началник Династије Петровић-Његова —
Данило I Митрополит и господар Црне
Горе. —

Као рођени Зећанин сматрао сам, г.
Уреднице, овим исправити погрешку, која
ми је у очи пала и, рачунајући на Ваше
гостопримство шаљем Вам ове ретке у нади
да ће они угледати свијета у цијењеном
„Гласу Пригорца“.

Александар, 21 Маја 1898.

Саво П. Вулетич

слушалац на алек. учит. школи.

**(Позив на претплату и упис у
чланство Удружења)** Једну велику праз-
нину у Српској Књижевности потпунило
је трудољубиво и похвале достојно „Удру-
жење јавних правозаступника у Србији“
својим друштвеним органом „Бранич“.
То је једини правнички лист у цијелој
Српству, коме је задња: да прикупи око
себе сву правничку интелигенцију и радну
снагу; да шири правне и државне науке
и њихову примјену у Српској нареду;
да стручно и свјесно оцјењује све појаве
у судској и правничкој струци и да буде
истинити тумач и бранич правде и зако-
нитости.

„Бранич“ обрађује све гране правних
и државних наука како у теорији тако и
у пракси и на њему раде најбоље и нај-
вредније правничке снаге, те би нам сва-
коме био од неизмјерне користи, а нароч-
ито чиновничкоме реду, коме се топло
препоручује.

„Бранич“ излази 1 и 16 свакога мје-
сеца — у свескама од 2 до 2½ табака —
под уредништвом врједнога му уредника
господина Милана Ст. Марковића, адво-
ката, у Београду.

Годишња је цијена „Браничу“ 20
франака у злату. А то је улог за на-
редног члана Удружења, те као члан сваки
добива *бесплатно* друштвени орган „Бра-
нич“ а тако и друга друштвена издања
по *нижој цијени*. Претплата се може и у
четворомјесечним роковима плаћати.

Ко жели да буде претплатник „Бра-
нич“ или члан Удружења, нека се изво-
ли — са претплатом — обратити ниже
потписаноме, као повјеренику Удружења,
код кога ће добити чланску карту.

За чланове Удружења досле су се
уписали: г. Павле Вујисич, секретар Вели-
ког Суда, г. Лабуд Гојинић заступник окр.
капетана на Виру, г. Ристо Поповић, сек-
ретар Министарства Правде, г. Милош Ца-
ковић, окружни Капетан у Подгорици,
Друштво Читалоница на Данилову граду и
ниже потписани.

Цетиње, 5 Јунија 1898 год.

Повјереник Удружења јавних
правозаступника у Србији.

Мило Дожић

Секретар Великог Суда.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 12 јуна

(Освећење новог оружја.) У
понедељник је било свечано освећење
новог оружја. На сред Обилежење
пољско био је подигнут навиљон,
окићен заставама ратнијема и тро-
бојкама. Баталион редовне војске са
музиком, а такођер и артиљеријско
одјелење били су упарађени на по-
љани. У околу пољано било се
сакупило много народа. Његово Ви-
сокопресвештенство г. Митрополит
Митрофан дошао је са свештенством
послије 9 ура и осветио је под нави-
љоном водњу. У то су испред десет
сати почели долазити Њ. В. Про-
столонаследник, Његова Свјетлост
Књаз Мирко, наши министри и
чланови дипломатског тјјела, који
припадају војништву, па Њ. В. Кња-
гиња са осталом Својом Свјетлом
Дјецом, и у 10 ура дошао је Њ. В.
Господар са г. потпуковником Мани-
ном, извапратијем послаником Ср-
бије, и с г. мајором Пелареном,
францускијем војничкијем аташеом,
дочекав свирањем музике народно
химне и буршијем клицањем „Живно!“

Оружје је било унапријед раз-
дато баталиону, а под навиљоном
било је на стаљу пет пушака, па
којијема је Високопресвештени Митро-
полит извршио обред освећења у
присуству више именованијех. Посли-
је свршеног обреда Њ. В. Господар
предао је петињи војника и оне пет
пушака се поздравом: „Срећно ви
оружје!“ У то се подиже громко
дуготрајно клицање војника и остало
народа: „Живно Господар!“

За тијем је Високопресвештени Ми-
трополит са Њ. В. Господаром оби-
пшао све редове војника и благословио
оружје и војнике, уз пјевање свештен-
ства „Спаси Господи људи твоја,“
које је на измјенице у овом тропару
спомињало „Благовјернога Књаза на-
шего Николаја“ и „Благовјернога
Императора Николаја“.

Свечаност је завршена краткијем
мановирањем присутног баталона
војника, па се Њ. В. Књагиња попра-
тила у Двор, а Њ. В. Господар, Њ.
В. Престолонаследник, и Њ. С. Књаз
Мирко са присутнијем дипломатима
пошли су у војнички етап, гдје их
је официрски кор почастио.

На повратку са ове свечаности
био је у колима са Њ. В. Господаром,

Па по њима тропицијема
Кроз полумрак пот' се стаде,
Док при врху свјетлост слаба
Виђет' му се оку даде:

Замрзени прозор спази,
Што ј' отворен давно био, —
Смет снијега већ одавно
Под њиме се окупио...

На лијево од прозора
Забрављена виђе врата, —
Мјеста су му ова тужна
Давно, давно већ позната.

Кључа нема, — нож потеже,
Па у браву врћет' стаде,
А брава се прогризена
Већ од рђе сва распадае...

Бојакљиво напријед ступи
У одају дјеве младе,
Па дрхтећу руку пружи
И погледом тражит' стаде; —

Јављати се њежко поче
И лагано он дозива,
Ал' залуду, — нико му се
На ријечи не одзива;

Постела је дјевојачка
У переду таквом била,
Као да је до тог часа
На њој сапак боравила.

Ал' деболи слој пранине
Постољу је сву покрио, —
Кров завјесе свилене је
Паук давно мрежу вно. —

Залазоћег сунца зрачак
Тад кроз тропици прозор паде
И на ћилим шарени се
На сред собе играт' стаде. —

Арсеније сагну главу,
Па се згрози, пренерзави,
У ужасу цикну, скочи,
Ка' да љуту гују згази...

О, како би сад желлио,
Да му љута смрт долети,
Па ка' муња да покоси
И скрати му живот клетн!...

Сухи костур и лубања
Пред очи му ту изађе, —
Ето то је све што у тој
Дјевојачкој соби пађе.

Густа коса што је накит
Дјевојачком стасу била,
Око сухих костију се
Сада ђеђе обавила;

А гдје срце распаљено
Са љубављу трепераше,
Већ одавно житељ гроба
Огладњели црв гмизаше...

.....
.....
.....
.....

„Зар је то све што ја љубих,
Та гомила од пепела,
Што са жаром лебдијаше
На уста ми некад врела? —

У том праху благородне
Њене душе више није, —
У другом се она бићу
Кроз небесне сфере вије. —

У цвијету од младости
С животом се ту растаде
А ка' вјечни укор за ме
Овај тропици прах остаде...

И Бог знаде како ли се
Она с жићем раставила, —
Или мирно, или се је
Тешких мука намучила! —

Он је отац њезин био,
Ал' заклетн крвник мени,
А ка' свиједок томе служе
Ти остади смртни њени,

Забачени што ту леже
И без гроба и гробнице,
И без сузе проливене, —
Без хришћанске укупице. —

Истина је, ја сам кривац
И алочинац већ одавна,
Ал' кривица моја је ли
Овој грозној казни равпа? —

Од сад за нас два су пута,
За нас нема већ састанка, —
У вјечност се претворио
Онај први час растапка. —

О, кад би ми бог свевишњи
Рај небесни поклонно,
Кад њу тамо наша' не бих,
У њ ступити не бих хтно;

Но најрије ја бих пита'
С врата прага свештенога,
Да л' ћу тамо наћи моћи
Рај изгубљен жића мога? —

Њен осмјејак и њен поглед
Поврати ми, Творче силни,
Дај ми за час бар да чујем
Онај њезин глас умлини...

Рај без тога на што би ми,
На што земља, на што царства, —
То су само звучне рјечи
И храм сјајни без божанства!...

Сад ми једно тек остаје:
Идем! Идем! — Али куда? —
На коју му драго страну, —
Једнако је за ме свуда! —

Ово ова више није, —
Праш је ово њезин само, —
Идем! Идем! Без цијељи
Да с' потуцам тамо, амо! —

Туга од сад мој једини
И вјечити друг ће бити, —
А буре ће сметовима
Мој несретни траг покрити!...

осим пређашњијех, и г. Февзи паша, извазредни посланик турски, у дру- гијем колима са Њ. В. Престолона- сједником г. Губастов, царско-руски министар, а у колима са Књазам Мирком наш ратни министар г. вој- вода Пламенац.

(Одликовања.) Његово Височанство Господар одликовао је артиљер. пуковника г. Карла Фикера у Котору II степеном Данилова реда; а артиљер. мајора г. Пе- ларена, француског војеног аташеа на Це- тиву, и г. Ива Бувија к. кр. биљешника у Котору III степеном истога реда.

(Госпођа Адам.) Ова гласовита фран- цуска списатељица, пошто је пропутовала по унутрашњости до Никшића, и потресе- на побожношћу, што улијева Острошко све- тилиште, на Свеченом кивоту топло се по- молила за будућност Црне Горе, повратила се преко Дубровника у своју отаџбину. Примљена пријатељски на нашем Двору, племенита је францускиња видјела својим очима један избрани дио Балкана, и ближа осуднијем проблемима источнога питања, пивала је увијек дана довољно прилике да се упозна тежијем стањем око Црне Горе. Она је ватрена поборница слободе балкан- скијех народа и светога начела народности, зато се могу схватити симпатије, скојјема је испраћамо, са жељом да види остварене своје идеале, као што је видјела остварен и руско француски савез, за који се толико борила и заузимала.

(Из дјевојачког Института.) Данас се довршују испити у дјевојачком институту, а сјутра се питомице распуштају својим кућама.

(Природни умјетнички дар.) Машан Милов Гвозденовић из Глухог дола изра- дио је један врло лијепи крст од мјесног камена, и допио га је на дар Њ. В. Госпо- дару, који је врло радо примио умјетнички рад овог самоука и у име награде његовој вјештини, обдарио га је сребрном медаљом „За ревност.“

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

ПАЗИЗ, 6 јуна. — Фор је по- нудио Рибота да састави нови каби- нет. Рибо је тражио времена до сјутра, и посетио је Дешанела и Мелница.

РИМ, 7 јуна. — Кабинет Ру- динијев дао је оставку.

КРАКОВ, 7 јуна. — У Гали- цији, гдје је било великијех анти- симитскијех нереда, по већем дијелу округа мир је успостављен.

БИОГРАД, 7 јуна. — Скуп- штина је сазвана 17 јуна у Нишу.

ПАЗИЗ, 7 јуна. — Рибо се ни- је примио мисије да састави нови кабинет. Фор је оцумолио Сар- јена да састави Кабинет помирења.

ЛАВОВ, 8 јуна. — Скуда је потпуно мир повраћен.

РИМ, 8 јуна. — Краљ је прего- варао са сенаторима Рикотом и Са- раком.

ПАЗИЗ, 10 јуна. — Пошто Ди- пи није хтио уљести у нови каби- нет, Сарјен се одрекао мисије.

ЛОНДОН, 10 јуна. — Поводом спуштања једног ратног брода у Влерквел, једну трибуну сасвијем су валови покрили. 300 особа је пало у море, досад је 30 љешина извађе- њено. Држи се да је погинуло 60 особа.

БЕЧ, 11 јуна. — Једно кому- нике „Френденблата“, вели да говор генерала Комарова, што је држао на Палацковој свечаности, занима јавно мњење у Аустрији. Примјећује се Комарову, да не пристоји страном поданику пријатељске државе, да тако изавивље народносни раздор. Ако не одустане од сличнијех ену- цијација, да ће власти бити прину- ђене да му прекрате борављење у Прагу.

РИМ, 11 јуна. — Краљ примио Фиватија. Листови говоре да се Фи- нати није хтио примити мисије да састави нови кабинет.

БИОГРАД, 11 јуна. — Пово- дом свог бављења у Земуну Арци- дука Јосиф дошао је у Биоград, дочекан Краљем Миланом, а у двору

Краљем Александром. Послије ручка оба Краља испратили су Арцидуку до жељезнице.

ПАЗИЗ, 12 јуна. — Петрал се примио мисије да састави нови Ка- бинет. Повудиће ратну листицу Сосијеру.

ШПАЊСКО - АМЕРИЧКИ РАТ.

МАДРИД, 6 јуна. — У јучера- њем бомбардирању Шпањци су из- губили 3 мртва и 21 рањеног. Ба- терије Сантјага су се опрле великом енергијом.

МАДРИД, 7 јуна. — Американци су покушали да се искрцају код Кабанас, али су били одбијени.

МАДРИД, 8 јуна. — Приватна вијест из Њујорка доноси да се војска генерала Шафтера искрцала близу Сантјага.

ЛОНДОН, 9 јуна. — „Рајтер“ доноси из Маниле да се ситуација није измијенила.

ВАШИНГТОН, 9 јуна. — Рат- ни савјет одлучио је да појача војску генерала Шафтера са 10,000. Држи се да ће Шафтер искрцати војску код Сантјага помоћу устања.

ЊУЈОРК, 10 јуна. — У Хава- ни је млади добровољац Маријано Салва пуцао на маршала Бланка и ранио га у ногу. Салва је ухваћен.

МАДРИД, 10 јуна. — Пред Сантјагом појавило се 50 амерички- јех бродова. Предстоји битка.

ВАШИНГТОН, 10 јуна. — Сампсон је извијестио, да је генерал Шафтер са транспортнијем бродов- њем присио у близини Сантјага.

МАНИЛА, 10 јуна. — Усташа су узели град Малабон. Усташа у Кавите прогласили су независност Филипина.

МАДРИД, 11 јуна. — Непри- јатељски бродови пуцали су на Ка- сиду нанјевши малу штету.

ЛОНДОН, 11 јуна. — Шафтер и Сампсон договарају се са Гарциом о искрцавању војске код Сантјага.

МАДРИД, 12 јуна. — Званич- на денеша из Сантјага доноси, да су се непријатељске трупе искрцале у Бајквири источно од Сантјага. Шпањ- ска војска повукла се у потпуноме реду у планине.

ЊУЈОРК, 12 јуна. — Шаф- тер је искрцао сву своју војску у Бајквири, готово без отпора.

ОБЈАВА.

Овијем се износи на јавном ип- канту заточена роба у дућану ов- дашњег бизнис трговца Ибра браће Смајовића, због измира његових ду- гова, пошто се исти нашао преза- дужен.

Те услед тога, позивају се сви они који би се жељели натјецати у куповници, да се пријаве потписатој управи до на 1-ви јула ов. год., којег ће се дана лицитација свр- шити, и роба продати у власништво онеме, који највишу цијену понудио буде.

Овим истим путем јавља се и свим његовим дужитељима, који од њога имају какав дуг тражити, да своје потраживање са чистим доку- ментима поднесу овом суду, најдаље до на 24-ти јуна ове године, иначе онај који се до овог дана не би при- јавио, губи право у намиру од зате- ченог Иброва имања.

Данилов-град, 28 маја 1898.

Број 276.

(2—4) Управа вароши Дан.-града.

300.000 динара

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ

СРЕЋАКА 16-ТОГ КОЛА

СРПСКЕ ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

ИЗ КОЛЕКТУРЕ

КОКАНОВИЋА И ВАСИЋА

ОВЛАШЋЕНИ ПРОДАВАОЦА У БИОГРАДУ

Краљевско српска државна класна Лутрија за привредне циљеве

Већ је одпочела продају 16-тог кола срећака српске државне класне лутрије која се састоји из 5 класа.

Вучење појединијех класа обавља се мјесечно:

4 Јула 1898 године вучење је I класе.

У цијелом колу играју 30,000 срећака, од којих по утвр- ђеном распореду у пет класа 15000, морају се извући са добитцима значи да

— ПОЛОВИНА СРЕЋАКА ДОБИЈА —

Главни су добитци; један од 12,000, један од 14,000, два од 15,000, два од 20,000, један од 25,000, два од 30,000, један од 35,000, један од 40,000, један од 50,000, један од 70,000, и један од 100,000, као и једна премија од 200,000 динара

Срећак играч може у овом колу добити 300,000 динара

Осим горњих главних добитака, остали су добитци од 10,000, 7000, 8000, 6000, 5000, и т. д. и т. д.

Наша је радња имала среће тако, да су у прошлом 15-том колу велики број главних добитака добиле срећке које је наша радња продала.

Српска држава јамчи за исплату добитака.

Цијена срећкама је за све класе подједнака и то једна цијела срећка за I класу кошта динара 24; половина срећке динара 12; четвртина динара 6; и осмина динара 3.

Наша радња продаје срећке како за Србију и српско покра- јине, тако и у све стране државе.

Поручбину срећака шаљемо одмах, а по вучењу сваке класе шаљемо купцу бесплатно и званичну листу од извуче- них добитака.

Уплату за срећке ваља упућивати на доле потписане овлашћене продаваоце најлакше и најсигурније поштанском упутницом; а гдје упутничког саобраћаја нема — у писму са означеном артиједношћу. По пријему уплате, срећке се одмах шаљу.

Планове и остала обавјештења на захтјев шаљемо бесплатно.

Биоград, Маја 1898.

Кокановић и Васић

(3—5)

Овл. прод. Срећака Срп. Држ. К1. Лутрије.

300.000 динара

НОВО!

Част ми је јавити поштованој публици да сам добио *заступништво* од оригинал *Сингер-машина* за Цр- ну Гору и да по увијавности могу дати машини на мјесечне исплате, те свака фамилија може лако добру машину имати, да плаћање не осјети.

Предходно јављам купцима, да ни један властан није машину про- дати ни заложити, а за раније дуго- ве Суд неће машину заплијешити, док купац исту потпуно не исплати.

У случају, те би који купац преступ учинио, припада проценјере- њу, а онај, који би од њога машину купио, губи новце, јер машину мени повратити мора.

Брзо ћу путовати кроз Црну Гору и молим за наруџбине.

Цетиње, 10 Јуна 1898.

е поштовањем
Ристо Рундо
обуџар.

(1—3)

О Г Л А С.

GRAND HOTEL NATIONAL.

Wien, II., Taborstrasse 18.

Од вада на гласу Хотел за фамилије, на ново уређен. — 200 соба по 1 фор. а вр., у коме се не рачуна ни послуга ни осјећтење. — Купатила, ц. кр. бројанин уред и штација телефона у кући. Удобан намјештај за посетиоце јубиларне из- ложбе. Не повишује се цијена за вре- јеме изложбе. Жељезнице и парних лађа пристаниште у непосредној близини. Веза трамваја и омнибуса из куће на све стране.

Изврсна рестаурација.

Особе бивају дигнуте на горње бојеве помоћу машина.

(7—16)

F. M. Mayer, Besitzer.